

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO
W BRWINOWIE
Oddział w Radomiu

Formy wprowadzania do obrotu surowców i żywności przetworzonej

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Projekt opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Projekt : „Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i form działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich związanej z przetwórstwem na poziomie gospodarstwa rolnego”

www.cdr.gov.pl

Barbara Sałata

CDR O/Radom

Formy sprzedaży środków spożywczych z gospodarstw rolnych

- Sprzedaż do przetwórstwa, hurtowni, do marketów.
- Sprzedaż niewielkich ilości żywności odbiorcom końcowym i do handlu detalicznego:
 - w zakładzie produkcyjnym lub gospodarstwie,
 - we własnym sklepie,
 - na targowisku lub wyznaczonym miejscu,
 - ze specjalistycznych ruchomych środków transportu,
 - bezpośrednie dostawy do klienta- dowóz, internet, przesyłka, paczka od rolnika, sprzedaż z pola.

Warunki jakie muszą zaistnieć, aby prowadzić działalność pozarolniczą.

- Pomysł, chęci, wolny czas
- Wiedza i umiejętności rolnika lub jego rodziny
- Dogodne położenie gospodarstwa lub właściwie dobrany kanał dystrybucji
- Aktywne poszukiwanie klienta, odpowiednie przygotowanie produktu
- Pewność zaopatrzenia dla klienta, wybór, produkt powtarzalny jakościowo
- Dostosowanie produkcji do preferencji
- i potrzeb nabywców

Kryteria wyboru zakupu

- Jakość produktu
- Cena produktu
- Opakowanie
- Szybkość dostawy
- Marka
- Higiena, estetyka
- Zaufanie do dostawcy
- Możliwość reklamacji
- Miejsce wytwarzania
- Relacja :

Jakość - Cena

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W
BRWINOWIE

Zagadnienia jakości i bezpieczeństwa są...

dzisiaj uważane za najważniejsze,
a to z powodu rosnącej świadomości ludzi i
występujących potrzeb

a Rolnicy...

Najczęściej stanowią pierwsze ogniwo
w łańcuchu produkcji żywności
(„z farmy do stołu”)

Jakość dla konsumenta – pewien stopień doskonałości, stopień zaspokojenia potrzeb i jego oczekiwań.

Atrakcyjność Sensoryczna

Wygląd zewnętrzny,
zapach,
konsystencja,
smakowitość,
przyzwyczajenia i
oczekiwania
konsumenta

Dyspozycyjność

Rozpoznawalność
gatunku, wielkość
jednostkowa,
trwałość, łatwość
przygotowania,
koszt nabycia

Zdrowotność

Wartość odżywcza,
kaloryczna,
dietetyczna,
bezpieczeństwo

Jakość dla przetwórcy

- **Jakość surowca przed przetworzeniem**
- **Stopień dojrzałości**
- **Sposób zbioru**
- **Postępowanie po zbiorze**
- **Skład chemiczny – zawartość suchej masy, ekstraktu**
- **Zawartość składników prozdrowotnych – witaminy, karotenoidy, błonnik, składniki mineralne**

Zasady prawa żywnościowego

- **Nieznajomość obowiązujących przepisów nie zwalnia z odpowiedzialności**

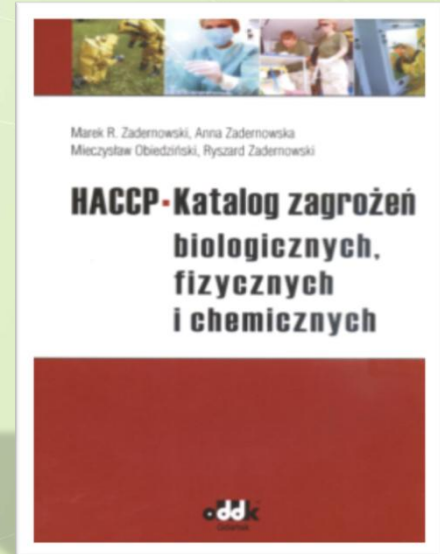

Wymogi w zakresie bezpieczeństwa żywności

Zgodnie z *Rozporządzeniem (WE) 178/2002* art.14 żywność uznana za niebezpieczną nie może być wprowadzana na rynek.

Żywność uznaje się za niebezpieczną jeżeli:

- jest szkodliwa dla zdrowia lub
- nie nadaje się do spożycia przez ludzi

Na poziomie produkcji podstawowej największym zagrożeniem są: pozostałości środków ochrony roślin, metali ciężkich, nawozów, zanieczyszczenia fizyczne i mikrobiologiczne.

Wymagania higieniczne dla produkcji podstawowej

Na poziomie produkcji podstawowej rolnik musi spełniać wymagania określone w Załączniku I do Rozporządzenia WE 852/2004.

Produkcja pierwotna a dostawy bezpośrednie

Dostawy bezpośrednie w każdym przypadku odnoszą się do **produktów pierwotnych**.

Nie zawsze wymagania w zakresie higieny, które podmiot musi spełniać będą takie same.

Producenci, którzy będą wprowadzać do obrotu produkty pierwotne **wyłącznie** w warunkach dostaw bezpośrednich muszą przestrzegać wymagań określonych w ustawach i rozporządzeniach krajowych.

Produkty podstawowe

DEFINICJA

„Produkcja podstawowa”

oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych, w tym:

- zbiory,
- dojenie
- hodowlę zwierząt gospodarskich przed ubojem
- łowiectwo i rybołówstwo
- zbieranie runa leśnego

bez znaczącej zmiany ich charakteru.

Produkcja podstawowa - surowce

Produkty podstawowe obejmują:

- produkty pochodzenia roślinnego, np. zboża, owoce, warzywa, zioła, grzyby.
- **produkty pochodzenia zwierzęcego**, np. jaja, surowe mleko, miód, produkty rybołówstwa, żywe małże.
- produkty zbierane w ich naturalnym środowisku zarówno pochodzenia roślinnego jak i zwierzęcego, np. grzyby, jagody, **ślimaki**, itp.

Produkcja podstawowa- działania

Produkcja podstawowa obejmuje również działania z nią związane tj:

1. składowanie i przetwarzanie surowców (produktów podstawowych) **w miejscu produkcji, pod warunkiem że nie zmienia to znacznie ich charakteru;**
2. transport żywych zwierząt
3. transport surowców roślinnych (których charakter nie został znacznie zmieniony), w celu ich dostawy z miejsca produkcji do zakładu

Produkcja podstawowa to działalność na poziomie gospodarstw lub na poziomie przedsiębiorstwa, których specyfika działania zakłada pewną ciągłość działań oraz pewien stopień organizacji.

Przygotowanie produktów podstawowych

- **Zabiegi nie powodujące istotnej zmiany charakteru surowców:**
 - Mycie
 - Sortowanie
 - Usuwanie liści
 - Suszenie zbóż
 - Zabijanie, wykrwawianie, patroszenie, usuwanie płetw, schładzanie i pakowanie ryb.
- **Zabiegi powodujące istotne zmiany charakteru surowców oraz powodujące możliwość wprowadzenia zagrożeń zdrowotnych nie mogą być związane z produkcją podstawową;**
 - Obieranie
 - Krojenie
 - Pakowanie w woreczki foliowe, stosowanie gazów konserwujących.

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

Rolnik może sprzedawać konsumentowi bezpośrednio tj. bez rejestrowania działalności gospodarczej i płacenia podatków produkty produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- **Rodzaje działalności:**
 - **Ubój drobiu w gospodarstwie rolnym producenta, / roczna produkcja nie może przekroczyć 2500szt indyków lub gęsi, albo 10000szt innych gatunków drobiu**
 - **Sprzedaż tuszek drobiowych: konsumentowi końcowemu:**
 - **na terenie gospodarstw rolnych, na targowiskach,**
 - **do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego**
 - **Limit**
 - do 50 sztuk tygodniowo – tuszek indyków lub gęsi,**
 - do 200 szt. tygodniowo – tuszek innych gat. drobiu,**

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- ubój zajęczaków w gospodarstwie rolnym producenta, przeprowadzony zgodnie z przepisami o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- **Sprzedaż** konsumentowi końcowemu na terenie gospodarstw rolnych,
 - na targowiskach,
 - do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego
- **Limit**
 - do 100 szt. tygodniowo – **tuszek zajęczaków**,

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- sprzedaż **tusz grubej zwierzyny łownej nieoskórowanej** lub **tuszek drobnej zwierzyny łownej niewypatroszonej** po odstrzale wykonanym zgodnie z prawem łowieckim, konsumentowi końcowemu
- w miejscach prowadzenia sprzedaży bezpośredniej lub
- do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- sprzedaż **produktów rybołówstwa** poddanych czynnościom uśmiercania, wykrwawiania, odgławiania, usuwania płetw i patroszenia
- **nie** poddanych czynnościom naruszającym ich pierwotną budowę anatomiczną, żywych lub schłodzonych konsumentowi końcowemu
 - ze statków,
 - na terenie gospodarstw rybackich,
 - na targowiskach, lub
 - do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego;

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- **sprzedaż żywych ślimaków lądowych z gatunku *Helix pomatia* Linné, *Helix aspersa* Muller, *Helix lucorum* oraz gatunków z rodziny Achatinidae konsumentowi końcowemu w miejscach prowadzenia sprzedaży bezpośredniej,**
 - na terenie gospodarstw rolnych,
 - na targowiskach, lub
 - do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego;

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- sprzedaż **mleka surowego lub surowej śmietany** pozyskanych w gospodarstwie rolnym producenta:
- ✓ sprzedaż konsumentowi końcowemu w miejscach prowadzenia sprzedaży bezpośredniej, na terenie gospodarstw rolnych, na targowiskach, lub
 - do zakładów prowadzących handel detaliczny.
- ✓ Limit
 - do 1.000 litrów tygodniowo mleka surowego,
 - do 500 litrów tygodniowo surowej śmietany.

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

W ramach sprzedaży bezpośredniej producenci mogą sprzedawać surowe mleko lub śmietanę za pomocą mlekomatów .

Mleko wyłącznie pozyskane w ich gospodarstwie. Obowiązują limity dotyczące wielkości oraz obszaru prowadzenia sprzedaży.

Stosownie do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2006 r. *w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej*

Mlekomaty mogą być zlokalizowane na terenie gospodarstwa pozyskującego mleko, targowisku, sklepie handlu detalicznego lub w innych miejscach, jednakże przy zapewnieniu odpowiedniej ochrony przed zanieczyszczeniem i niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi.

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- **surowe mleko lub śmietana mogą być również dostarczane w ramach sprzedaży bezpośredniej do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego**

W przypadku **gdy rolnik dostarcza własne mleko lub śmietanę do mlekomatu**, stanowiącego jego własność lub z którego korzysta pod innym tytułem prawnym, a zakład detaliczny używa tylko (wynajmuje, dzierżawi itp.) miejsce, w którym zlokalizowany jest mlekomat to: **rolnik powinien być zarejestrowany przez powiatowego lekarza weterynarii jako podmiot prowadzący sprzedaż bezpośrednią.**

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

Gdy rolnik dostarcza własne mleko lub śmietanę do zakładu detalicznego, to podlega on rejestracji przez powiatowego lekarza weterynarii jako podmiot prowadzący sprzedaż bezpośrednią,

natomiast podmiot prowadzący zakład detaliczny, który chce sprzedawać mleko lub śmietanę za pośrednictwem mlekomatu powinien zwrócić się do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o rejestrację mlekomatu,

Zgodnie z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- sprzedaż **jaj konsumpcyjnych**
 - konsumentowi końcowemu na targowiskach do 350 sztuk tygodniowo;
 - do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego w ilości do 2.450 sztuk tygodniowo;

- sprzedaż **produktów pszczelich nieprzetworzonych**, takie jak: miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczko pszczele, pozyskanych z pasiek będących w posiadaniu producenta:
 - na terenie gospodarstw rolnych, na targowiskach,
 - lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego

– jeżeli zostały opakowane w opakowania jednostkowe

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

Wymogi formalne:

- ❖ **Sprzedaż wyłącznie produktów pochodzenia zwierzęcego wyprodukowanych we własnym gospodarstwie.**
- ❖ **Zakres terytorialny:**
 - **na terenie województwa, w którym prowadzona jest produkcja, lub na obszarze sąsiadujących z nim województw,**
 - **na terenie innego powiatu niż powiat na obszarze, którego prowadzona jest produkcja - należy powiadomić o tym fakcie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce prowadzenia sprzedaży w terminie 7 dni przed rozpoczęciem tej działalności.**

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- Jeżeli producent prowadzi sprzedaż bezpośrednią poza terenem gospodarstwa rolnego lub miejscem przyległym do miejsca produkcji *jest zobowiązany umieścić na opakowaniach zbiorczych lub transportowych informację zawierającą:*
- *jego imię i nazwisko (albo nazwę) oraz adres miejsca prowadzenia działalności.*
- Informacja ta powinna być umieszczona dodatkowo w miejscu sprzedaży w sposób czytelny i widoczny.

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego

- ❖ **Rejestracja działalności w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii zgodnie z miejscem produkcji – 30 dni przed rozpoczęciem działalności.**

Działalność Marginalna Lokalna Ograniczona

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 czerwca 2010r.w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej.**
- **W odróżnieniu od sprzedaży bezpośredniej, nie ma tu obowiązku ograniczania działalności do produktów tylko z własnego gospodarstwa.**
- **Odbiorcy - sprzedaż dla konsumenta końcowego oraz dostawy do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego.**
- **Sprzedaż - w miejscu wytwarzania, sklepy detaliczne własne lub zewnętrzne, odpowiednio urządzone targowiska, odpowiednio wyposażone platformy i pojazdy.**

Działalność Marginalna Lokalna Ograniczona

Uznaje się za działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, jeżeli zakład prowadzi:

- produkcję produktów mlecznych,
- produkcję obrobionych lub przetworzonych produktów rybołówstwa,
- produkcję surowych wyrobów mięsnych, mięsa mielonego, produktów mięsnych,
- rozbiór mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, koziego, końskiego, z drobiu lub zajęczaków, zwierząt łownych oraz zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych.

Działalność Marginalna Lokalna Ograniczona

- Świeże mięso przeznaczone do rozbioru lub produkcji surowych wyrobów mięsnych, powinno być pozyskane ze zwierząt poddanych ubojowi:
 - w rzeźni mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, końskie
 - w rzeźni lub w gospodarstwie: mięso z drobiu, zajęczaków, zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych
- Miejsca produkcji i miejsca sprzedaży, dostawy obejmują obszar województwa lub „sąsiadujące” z nim powiaty innych województw.

Świeże mięso, tusze, półtusze, ćwierćtusze czy elementy mięsne, przeznaczone do obróbki lub przetwarzania nie mogą pochodzić z produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

Działalność Marginalna Lokalna Ograniczona

- **Limity dostawy do zakładów prowadzących handel detaliczny dla konsumenta końcowego:**
 - **mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, koziego, końskiego, surowych wyrobów z mięsa lub mięsa mielonego – 1 tona/tydzień**
 - **mięsa drobiowego lub zajęczaków, surowych wyrobów z mięsa lub mięsa mielonego – 0,5 t tygodniowo**
- **mięsa zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych, surowych wyrobów z mięsa lub mięsa mielonego -0,5 t/miesiąc**
- **mięsa pozyskanego ze zwierząt łownych, odstrzelonych zgodnie z przepisami prawa łowieckiego, surowych wyrobów z mięsa lub mięsa mielonego - 0,5 t/miesiąc**
- **produktów mięsnych – 1,5 t/tydzień**
- **produktów rybołówstwa – 0,15 t/tydzień**
- **produktów mlecznych – 0,3 t/tydzień**

Działalność Marginalna Lokalna Ograniczona

- ❖ **W ramach działalności zniesiony został limit w odniesieniu do produktów produkowanych i sprzedawanych konsumentom końcowym na miejscu.**
- ❖ **Jako limit wprowadzono ograniczenia jedynie w odniesieniu do dostaw do innych zakładów detalicznych (w tym należących do tego samego podmiotu), zaopatrujących konsumentów końcowych.**
- ❖ **Jeżeli zakład prowadzi więcej niż jeden z możliwych rodzajów działalności, suma wielkości dostaw wszystkich rodzajów produktów nie może przekroczyć najwyższego limitu przewidzianego dla jednego z rodzajów produktów produkowanych w tym zakładzie.**

Tryb postępowania przy rejestracji podmiotów prowadzących sprzedaż produktów zwierzęcych

- **Podmiot produkujący i wprowadzający żywność pochodzenia zwierzęcego do obrotu podlega obowiązkowej rejestracji przez organy Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej.**

Rejestracja odbywa się w formie pisemnej decyzji administracyjnej na wniosek przedsiębiorcy, zgodnie z art. 21 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, złożony w terminie co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności.

Dostawy bezpośrednie środków spożywczych pochodzenia roślinnego

Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2007 roku w sprawie dostaw bezpośrednich środków spożywczych z dnia 6 czerwca 2007 roku (Dz.U Nr 112 poz.774)

- **Dostawy bezpośrednie obejmują produkty produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego , takie jak: zboża, owoce, warzywa, zioła, runo leśne, grzyby uprawne,**
- **surowce pochodzące z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego,**
- **obejmują również środki spożywcze pochodzące z produktów lub surowców, wymienionych wyżej w postaci kiszzonej lub suszonej.**

- **Produkty te nie mogą stanowić działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.**

Dostawy bezpośrednio środków spożywczych pochodzenia roślinnego

Wielkość obrotu w ramach dostaw bezpośrednich określono na poziomie wielkości:

- plonów produktów pochodzenia roślinnego w skali roku, uzyskanych przez producentów z gospodarstw, których są właścicielami lub użytkownikami**
- ilości surowców pochodzących z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego.**

Dostawy bezpośrednie środków spożywczych pochodzenia roślinnego

Sprzedaż bezpośrednia nie może być działalnością, w rozumieniu działalności gospodarczej, w systemie pośrednictwa i dalszej odsprzedaży. Może odbywać się wyłącznie bezpośrednio pomiędzy:

- producentem płodów rolnych i konsumentem finalnym,**
- lokalnym sklepem detalicznym lub lokalną restauracją bądź stołówką w celu zaopatrzenia konsumentów finalnych.**

Dostawy bezpośrednie środków spożywczych pochodzenia roślinnego

Obszar prowadzenia działalności:

- na terenie województwa, w którym prowadzona jest produkcja,
- na terenie województw przyległych.

Po zgłoszeniu tej działalności do Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego i dokonaniu rejestracji.

● Jeżeli działalność jest prowadzona na terenie kilku powiatów, państwowy powiatowy inspektor sanitarny właściwy dla miejsca prowadzenia produkcji pierwotnej powiadamia państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych właściwych ze względu na prowadzenie dostaw bezpośrednich **o wpisie do rejestru** działalności w zakresie dostaw bezpośrednich.

Dostawy bezpośrednie środków spożywczych pochodzenia roślinnego

Miejsca prowadzenia sprzedaży:

- **w wyznaczonym miejscu znajdującym się na terenie gospodarstwa, w miejscach przyległych do miejsca produkcji, własnych sklepach**
- **- w wyznaczonych punktach sprzedaży detalicznej lub ze specjalistycznych środków transportu, targowiskach**
- **- sprzedaż przez internet tzw. „paczki od rolnika” odbiorcy końcowemu wykonywana przez rolnika.**
- **Nie wszystkie produkty mogą być sprzedawane w tej formie.**

Sprzedaż z ruchomych punktów sprzedaży

- **obiekty, urządzenia ruchome i środki transportu należy zarejestrować we właściwym dla miejsca prowadzenia działalności – państwowym powiatowym inspektoracie sanitarnym.**
- **Wymagania jakie muszą spełnić te urządzenia określa rozdział IV załącznik II Rozporządzenia 852/2004**

Wymagania higieny – handel obwoźny

- Sprzedaż musi być prowadzona w taki sposób aby produkty były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem i bezpośrednim kontaktem z ziemią.
- Urządzenia, sprzęt, wyposażenie, które mogą znaleźć się w bezpośrednim kontakcie z żywnością powinny być w stanie technicznym i higienicznym gwarantującym spełnienie wymagań zdrowotnych żywności.
- Sprzedawca musi zapewnić dostęp do wody oraz sposób uzupełniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- Środki transportu muszą być utrzymane w czystości, dobrym stanie technicznym, właściwie czyszczone aby uniemożliwić zanieczyszczenie środków spożywczych

Dostawy bezpośrednie środków spożywczych pochodzenia roślinnego

Wykluczenie

Rolnik, który uprawia ziemniaki, czy inne warzywa może je sprzedawać podmiotom wymienionym w rozporządzeniu 852/2004 na warunkach sprzedaży bezpośredniej.

Natomiast,

- **jeśli ten sam rolnik będzie zajmował się skupem płodów rolnych od innych rolników**
- **następnie będzie sprzedawał je innym podmiotom działającym na rynku spożywczym, to rolnik taki będzie prowadził działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania żywności do obrotu na zasadach ogólnych.**

Surowce roślinne przetworzone

Operacje, które mogą zmieniać produkty i/lub wprowadzać nowe zagrożenie dla żywności - takie czynności, jak na przykład:

- **obieranie ziemniaków**
- **krojenie marchewek**
- **pakowanie sałaty w woreczki**
- **stosowanie gazów konserwujących**
obróbka termiczna

nie mogą być zaliczone do czynności wykonywanych w ramach produkcji pierwotnej i za operacje związane z produkcją pierwotną.

Działania te muszą spełniać odpowiednie wymagania higieny i wymagania formalne.

Surowce roślinne - przetwarzanie

○ **PRZYKŁAD:**

- z owoców jest wyciskany sok,
- przemiał zboża na mąkę,
- produkcja makaronu,
- płatków zbożowych
- marmolady,
- powideł,
- konserwowanych warzyw
- przecierów owocowych, warzywnych itp.

Przetwarzanie produktów podstawowych w gospodarstwie

- Zatwierdzenie zakładu
 - Wyższe wymagania higieny
 - Zgłoszenie działalności gospodarczej
- Obowiązek podatkowy

preambuła (9) Rozporządzenia nr 852/2004:

„Reguły wspólnotowe powinny mieć zastosowanie jedynie do przedsiębiorstw, których specyfika działania zakłada pewną ciągłość działań oraz pewien stopień organizacji.”

Aspekt ekonomiczny

- wpływa w zasadniczy sposób na wzrost dochodów gospodarstwa
- sprzedający ma możliwość ustalania ceny produktu
- przyczynia się do ograniczenia bezrobocia na wsi
- umożliwia istnienie często niewielkiego gospodarstwa
- motywuje do inwestycji i rozwoju gospodarstwa
- kreuje własną markę producenta

Produkt

- o jest świeży
- o kupowany u źródła, często w gospodarstwie
- o jest tańszy
- o jest zdrowszy
- o klient zna źródło pochodzenia
- o przypomina dzieciństwo
- o **przetworzony:**
 - wydłuża okres zbytu
 - wzbogaca ofertę handlową
 - podnosi wartość produktu i dochód gospodarstwa

Sprzedaż żywności z gospodarstwa

W gospodarce rynkowej jest miejsce dla wszystkich podmiotów będących elementami „łańcucha żywnościowego” – zarówno tych dużych, jak i małych.

Sukces stoi przed tymi, którzy sprostają wymaganiom, wyzwaniom rynku, postawią na jakość i bezpieczeństwo żywności, którzy potrafią obniżyć koszty i udowodnić swoją należytą staranność w utrzymaniu poziomu jakości wymaganego przez konsumentów.

Dziękuję za uwagę